

מת (נצרת) 11565-07-25 - מדינת ישראל נ' פארס עתאמנה

בית משפט השלום לתעבורה בנוף הגליל-נצרת

מ"ת 11565-07-25 מדינת ישראל נ' עתאמנה (עציר)

לפני כבוד השופט יוסף יעקבי

מדינת ישראל

מבקשת
נגד

פארס עתאמנה (עציר)

משיב

החלטה

1. לפני בקשה להורות על מעצרו ופסילת רישיון הנהיגה של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, וזאת בהתאם להוראות סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996 (להלן: "החסד"פ") ולפי הוראות סעיף 46 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 (להלן: "פקודת התעבורה"), בהתאמה.

2. נגד המשיב הוגש כתב אישום בפל"א 11568-07-25 (להלן: "התיק העיקרי") בו יוחסו לו עבירות נהיגה ברכב ללא ביטוח - עבירה לפי סעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), תש"ל - 1970. נהיגה בשכרות - (סירוב לבדיקת שתן לאיתור סמים) - עבירה לפי סעיף 39 א לפקודת התעבורה + 64 ב + סעיף 62 (3) לפקודת התעבורה + סעיף 169 א לתקנות התעבורה תשכ"א - 1961 ו- רישיון נהיגה שפקע יותר מ-12 חודשים לפי סעיף 10 לפקודת התעבורה.

3. מעובדות כתב האישום עולה כי ביום 28/7/25 סמוך לשעה 17:05 נהג המשיב ברכב מסוג סקודה מ.ר. 34971301 (להלן: "הרכב") ונסע בכפר ריינה מכיוון כללי כיכר מועצה עד שנעצר על ידי שוטרים. עוד נטען בכתב האישום כי במועד האמור, נהג המשיב כשאין לו פוליסת ביטוח בת תוקף ורישיון נהיגה בתוקף (פקע ביום 30.7.23).

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו ולפסילתו של המשיב מלקבל ו/או להחזיק רישיון נהיגה, וזאת עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו בתיק העיקרי.

5. בבקשה שהוגשה ע"י המבקשת בכתב עתרה המבקשת להורות על המשך שהותו של המשיב במעצר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו וכן להורות על פסילתו של המשיב מלקבל ו/או להחזיק רישיון נהיגה, גם זאת, עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בבקשה שהוגשה ע"י המבקשת בכתב נטען כי מדובר באישום חמור. המשיב סירב לדרישת השוטר למתן שתן לבדיקת סמים ואף נתפס עת עבר מכסא הנהג למושב האחורי וכלז על מנת להתחמק מאימת הדין. מדובר בפעם השנייה בה המשיב נוהג תחת השפעת סמים ובהתנהגותו זו סיכן את עצמו ואת משתמשי הדרך. מסוכנותו נלמדת מאופי העבירה, מהנסיבות ומעברו התעבורתי והפלילי של המשיב.

6. ביום 30/7/2025 התקיים דיון בבקשה שבו חזרה המבקשת על טענותיה והדגישה את עברו הפלילי והמב"ד העומד ותלוי נגדו על נהיגה תחת השפעת סמים במקרה אחר. לשאלת אישורה המבקשת כי אין בעברו של המשיב דבר המעיד על הפרת הוראה חוקית או נהיגה בזמן פסילה. מנגד ב"כ המשיב הדגיש את היעדר הצורך במעצר והסכים לפסילה עד לתום ההליכים כדי למנוע את המסוכנות הלכאורית הנטענת והסכים אף להפקדת ערובה כספית.

דיון והכרעה

7. כפי שניתן ללמוד מהבקשה, המבקשת סבורה כי סירוב ליתן דגימת שתן, מצדיקה, כשלעצמה פסילת רישיונו של אזרח מעבר לפסילה המנהלית שנפסל על ידי קצין (למשך 30 יום) וכן מעצרו עד תום ההליכים.

המסגרת הנורמטיבית

8. המחוקק קבע שלוש אפשרויות לפסילת רישיונו של אזרח, בטרם הרשעתו. להלן פירוטן:

האחת, בידי קצין משטרה הסמכות לפסול רישיון מנהלית למשך 30 יום (ראה סעיף 47 לפקודה) פסילה זו נתונה לביקורת שיפוטית בדיעבד ולגביה קבעה הפסיקה מסגרת התערבות מצומצמת, קרי במקום שבו שוכנה בית המשפט כי קיימות ראיות לכאורה לביצוע העבירה, תבוטל הפסילה רק אם שוכנע בית המשפט שאין סכנה לביטחון הציבור בהמשך נהיגתו של האזרח (ר' סעיף 48 לפקודה).

השנייה, במקום שבו שוכנע בית המשפט כי יש צורך בפסילתו של אזרח עד לגמר ברור דינו, בטרם הגשת כתב אישום אף מיוזמתו שלו ואף ללא צורך בהגשת בקשה. מדובר על מעין פסילת גישור, עד להגשת כתב אישום (ר' סעיף 47 (ט) ובסעיף 50 (א) לפקודה)

והשלישית, לאחר הגשת כתב אישום (ר' סעיף 46 לפקודה). פסילה זו עד גמר הדין תיעשה רק

לאחר שהמבקשת תעמוד בנטל לשכנע כי יש בהמשך נהיגתו של האזרח, משום סיכון לציבור.

ויודגש- המחוקק מצא להשוות בין דיני הפסלות לדיני המעצר, ומכאן שדיות הראיות, המבססת יסוד להניח כי יוגש כתב אישום (המספיקה לפסילה מנהלית של קצין כאמור בסעיף 47 (ה) לפקודה) איננה מספיקה לצורך פסילה עד תום ההליכים שכן חרף יסוד מספיק להניח כי יוגש כתב האישום בצרוף הדרישה כי נסיבות העבירה ועברו של הנאשם מצביעים על מסוכנותו, בפסילה עד תום ההליכים על המבקשת להראות כי בחומר החקירה קיימות ראיות לכאורה בעלות פוטנציאל להביא להרשעתו של האזרח וכי המשך נהיגתו מסן את שלום הציבור.

יצוין כי רק במקרה שבו הוגש כתב אישום נגד נהג שהיה מעורב בתאונת דרכים בה נהרג אדם, קבע המחוקק מסוכנות אינהרנטית הנובעת מעצם העבירה, איו אף עבירה אחרת, אשר כשלעצמה מצביעה על מסוכנות. המשמעות היא שבכל מקום שבו מבוקש לפסול נהג עד תום ההליכים נגדו, על המבקשת להראות שנסיבות ביצוע העבירה בצרוף עברו של הנהג, מצדיקים זאת.

אין חולק שנהיגה תחת השפעת סמים היא עבירה מסוכנת, שיש בה פוטנציאל גדול לפגיעה בחיי אדם ושלמות גופם של משתמשי הדרך. לא בכדי קבע המחוקק עונש פסילה מינימאלי של שנתיים למי שיורשע בעבירה זו. ואולם לא די בכך, כדי להצדיק פסילה מעבר לפסילה המנהלית שמטרתה צינון הנהג. על המבקשת את פסילת רישיונו של האזרח, עד לתום ההליכים להוכיח חומרה יתרה במעשיו או כזו הנובעת מעברו או שילובם של השניים.

האם יש בסירובו של נהג ליתן דגימת שתן, כשלעצמה, כדי לבסס אותה חומרה יתרה כפי שטוענת במשתמע המבקשת בבקשתה?

לדעתי התשובה לכך שלילית, כפי שיוסבר להלן-

סעיף 64 ב(א) לפקודה, מגדיר כשיכור אחד מארבעה: מי ששותה משקה משכר בעת הנהיגה, מי שבגופו סם או תוצר חילוף של סם, מי שבגופו כמות אלקוהול העולה על המותר, ומי שנתון תחת השפעת משקה משכר או סם.

לא בכדי לא הכליל המחוקק את המסרב להיבדק בין אלה השיכורים, שכן אין המחוקק משחית מילותיו לריק. המחוקק קבע, כי המסרב להיבדק יראו אותו כי שעבר עבירה לפי סעיף 62(3) לפקודה ולא כשיכור כקבוע בסעיף 64 ב לפקודה (וראה סעיף 64 ד לפקודה). כוונת המחוקק הייתה להותיר בידי אזרח את הבחירה לסרב לבדיקה פולשנית, תוך הבנה כי בכך הוא יואשם בעבירה שינה, אם יורשע, עונשים כבדים.

המחוקק לא קבע כי בסירוב יש חומרה יתרה או כי עונשו של המסרב יהיה חמור יותר. נהפוך הוא - המחוקק רצה לתת לאזרח את הברירה שלא לחשוף עצמו לבדיקה, אך תוך קבלת הסנקציות השמורות למי שהוכח כי הוא שיכור, באחת הדרכים הקבועות בסעיף 64 ב לפקודה.

קביעת חזקה לפיה המסרב להיבדק, עושה זאת במטרה להסתיר את מידת שכרותו, צריכה

להיות שמורה למחוקק בלבד. לא זו אף זו, גם קביעה כי המכשיל את הבדיקה, יש לראותו כי שמסרב לעריכתה, אפריורית, הינה קביעה שיש לדעתה להשאיר ביד המחוקק ובוודאי שאיננה כזו שיש לאפשר קביעתה באופן לכאורי בטרם נשמעו הראיות. ואולם נוכח התוצאה אליה הגעתי בסופו של יום אשאיר בצריך עיון למקרה המתאים.

דין והכרעה

13. הצדדים הסכימו לקיומן של ראיות לכאורה להוכחת הנטען בכתב האישום נשוא התיק העיקרי. לאחר בחינת כלל חומרי החקירה שהוגשו לעיוני, נחה דעתי כי הסכמת הצדדים לקיומן של ראיות לכאורה, בדין יסודה אם כי מצאתי כרסום בראיות וכפי שיפורט להלן:
14. עיון בתיק החקירה, דו"ח פעולה - אכיפת איסור נהיגה בשכרות מיום 27/7/25 שעה 17:05 מלמד כי למשיב בוצעה בדיקת מאפיינים בה צלח.
15. בדו"ח פעולה מיום 28.7.2025 - נכתב: "בהגעתנו למשרדי היחידה אלדר החנה את רכב הסקודה בכניסה למשרדי היחידה ללא חריג כמו כן אציין כי מתוך הרכב עולה ריח חזק של חומר החשוד כסם, בוצע חיפוש ברכב בחשד להימצאות חומר החשוד כסם בנוכחות פארס. לא נתפס דבר מלבד ניירות גילגול ומגרסה עם שרידי חומר החשוד כסם שהיו מונחים ליד ידית הילוכים של הרכב והושארו ברכב לאחר החיפוש." אדגיש כי לא מצאתי בתיק החקירה כי נתפסו ניירות הגלגול, המגרסה, או כל חומר החשוד כסם.
16. יתרה מכך, באירוע נכחו חמישה שוטרים כאשר שניים מהם אינם מתייחסים לחיפוש שבוצע לכאורה ברכב. אחד השוטרים, רס"ר אלדר גובני, כותב כי בחיפוש לא נתפס דבר ואילו סבטי כיתאם כותב כי מיד עם עצירת המשיב השוטר גובאני נהג ברכבו עד למשרדי ימ"ר אתן ואיננו מציין כי בוצע חיפוש ברכב קודם לכן.
17. סתירות אלה בין השוטרים יש בהם כדי להוות כרסום בראיות שכן אם לא בוצע חיפוש או אם בוצע חיפוש שבו לא נמצא דבר הרי שפקעה העילה לעריכת החיפוש הפנימי בגופו של המשיב. מכל מקום שאלת החיפוש וממצאיו דינם לידון בתיק העיקרי.

עילת המסוכנות:

18. עיון בעברו התעבורתי והפלילי של המשיב מלמד כי עסקין בליד 1999 אשר מחזיק ברישיון נהיגה משנת 2016. רישיונו פקע בשנת ב-30/7/23 לחובתו של המשיב 30 הרשעות מרביתן בשנים האחרונות, רובן ככולן מסוג ברירת משפט וכן תיק מב"ד על נהיגה בשכרות (תחת השפעת סמים).

לא מצאתי כי מאז שהמשיב מחזיק ברישיון נהיגה, נפסל רישיון הנהיגה בגין עבירות תעבורה חמורות אשר יש בהן כדי להעצים את עילת המסוכנות לה טוענת המבקשת ולא מצאתי כי המשיב הפר בעברו הוראה חוקית או שנהג בזמן פסילה .

לדידי, הרחקתו של המשיב מנהיגה היא הגורם העיקרי אותו על בית המשפט לאיין בהליכי תעבורה ובכך להקטין את עילת המסוכנות הנובעת ממי שסיכן את עצמו ואת כלל משתמשי הדרך עת נהג בהיותו תחת השפעת סמים לכאורה.

כידוע ההלכה הפסוקה היא כי רק במקרים חריגים יעצר נהג עד תום ההליכים בעבירות תעבורה, כאשר ביהמ"ש צריך לשוות לנגד עיניו אמצעים מידתיים בגינם לא ישוב הנהג לנהוג.

במקרה דנן , פסילתו עד תום ההליכים של המשיב מאיינת את מסוכנותו ואין צורך במעצרו ואף בשחרורו בתנאים . עם זאת, מצאתי לחייב את המשיב בהפקדת ערובה כספית אשר תבטיח את ציותו להחלטתי בדבר הפסילה .

17. נוכח כל האמור, אני מורה על שחרורו של המשיב ממעצר וכן על פסילתו של המשיב מלהחזיק או מלקבל רישיון נהיגה וזאת עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו . כמו כן יפקיד המשיב ערובה כספית בסך 5,000 ₪ כתנאי לשחרורו.

18. לבקשת המבקשת אני מורה על עיכוב ביצוע החלטתי למשך 48 שעות. המבקשת תודיע לבית המשפט ולסנגור, לא יאוחר מיום 31/7/25 שעה 12:00 האם בכוונתה להגיש ערר על החלטתי ואם לא תשחרר את המשיב בכפוף להפקדה כספית אותה קבעתי לעיל.

19. תיק החקירה מוחזר לב"כ המבקשת.

ניתנה היום, ה' אב תשפ"ה, 30 יולי 2025, בהעדר הצדדים.